

Số: /KH-BCĐ

Hà Tĩnh, ngày tháng năm 2023

KẾ HOẠCH

Triển khai Tháng hành động Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 (Từ ngày 10/11/2023 đến ngày 10/12/2023)

Thực hiện Văn bản số 6875/BYT-UBQG50 ngày 26/10/2023 của Bộ Y tế về việc triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023; Văn bản số 117/CV-BCĐ ngày 02/11/2023 của Ban Chỉ đạo phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc tỉnh (Ban Chỉ đạo 138 tỉnh) về việc giao triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023; Sở Y tế - Cơ quan Thường trực phòng chống HIV/AIDS, công tác hỗ trợ, điều trị, cai nghiện phục hồi của Ban Chỉ đạo 138 tỉnh ban hành Kế hoạch triển khai Tháng hành động Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 như sau:

I. MỤC TIÊU

- Huy động sự tham gia của các cấp, các ngành, người cung cấp dịch vụ và toàn thể cộng đồng cùng tham gia phòng, chống HIV/AIDS để tiếp tục tiến tới mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030.
- Tăng cường các hoạt động dự phòng lây nhiễm HIV, xét nghiệm phát hiện và điều trị sớm HIV/AIDS, đảm bảo việc tham gia bảo hiểm y tế của người nhiễm HIV, cung cấp các dịch vụ toàn diện về phòng, chống HIV/AIDS cho người dân đặc biệt cho những người dễ tổn thương, người có hành vi nguy cơ cao, người dân sống ở vùng sâu, vùng xa.
- Giảm kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV và ảnh hưởng bởi HIV/AIDS; tăng cường sự hỗ trợ của gia đình, xã hội với người nhiễm HIV/AIDS và trách nhiệm của người nhiễm HIV/AIDS với gia đình, xã hội; tăng cường sự tham gia của cộng đồng trong các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS.
- Tiếp tục nâng cao chất lượng của các dịch vụ dự phòng, xét nghiệm HIV, bảo hiểm y tế và điều trị HIV/AIDS; điều trị các bệnh đồng nhiễm như viêm gan vi rút, lao, các bệnh lây truyền qua đường tình dục đến mọi người dân.

II. CHỦ ĐỀ VÀ KHẨU HIỆU

1. Chủ đề

- Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023, Việt Nam chọn chủ đề “**Cộng đồng sáng tạo - Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!**”.

- Giải thích chủ đề Tháng hành động (Phụ lục 1 kèm theo).

2. Khẩu hiệu của Tháng hành động (Phụ lục 2 kèm theo).

III. CÁC HOẠT ĐỘNG CHỦ YẾU

1. Ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn

Các cơ quan có thành viên Ban Chỉ đạo tỉnh và Ban Chỉ đạo các huyện, thành phố, thị xã ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn, xây dựng kế hoạch Tháng hành động phù hợp với chức năng, nhiệm vụ và tình hình, điều kiện của địa phương, đơn vị.

2. Tổ chức các hội nghị, tập huấn

- Tiếp tục phổ biến Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật phòng, chống HIV/AIDS; Nghị định số 63/2021/NĐ-CP ngày 30/6/2021 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống nhiễm vi rút gây ra hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải ở người (HIV/AIDS); Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030; Quyết định số 24/2023/QĐ-TTg ngày 22/9/2023 của Thủ tướng Chính phủ quy định điều kiện xác định người bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp; Thông tư 04/2023/TT-BYT ngày 28/02/2023 quy định hình thức, quy trình thông báo kết quả xét nghiệm HIV dương tính và tiếp cận thông tin người nhiễm HIV; Thông tư số 05/2023/TT-BYT ngày 10/3/2023 quy định chế độ báo cáo định kỳ hoạt động phòng, chống HIV/AIDS; Thông tư 07/2023/TT-BYT ngày 04/4/2023 hướng dẫn quy trình, phương pháp giám sát dịch tễ học HIV/AIDS và giám sát các bệnh lây truyền qua đường tình dục.

- Điều trị HIV/AIDS: Lợi ích của điều trị sớm bằng thuốc ARV và tuân thủ điều trị, “Không phát hiện bằng Không lây truyền”, điều trị là dự phòng; Điều trị các bệnh đồng nhiễm cho người nhiễm HIV: Đồng nhiễm lao, viêm gan C; Điều trị dự phòng lao tiềm ẩn cho người nhiễm HIV; Điều trị các bệnh không lây nhiễm ở người nhiễm HIV do Quỹ Bảo hiểm y tế chi trả tại các cơ sở y tế.

- Tổ chức gặp mặt, sinh hoạt với những người nhiễm HIV, người dễ bị tổn thương với HIV; truyền thông dự phòng lây nhiễm HIV để người có hành vi nguy cơ thực hiện hành vi an toàn, tiếp cận sớm các dịch vụ dự phòng; lợi ích của tư vấn xét nghiệm HIV sớm; lợi ích điều trị sớm HIV/AIDS; không phát hiện = không lây truyền (K=K); lợi ích của bảo hiểm y tế với người nhiễm HIV, vận động người nhiễm HIV chủ động tham gia và sử dụng thẻ bảo hiểm y tế trong khám chữa bệnh cũng như các hoạt động giảm kỳ thị và phân biệt đối xử liên quan đến HIV trong cơ sở y tế.

3. Tổ chức các hoạt động truyền thông, vận động hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023

a) Tổ chức Lễ phát động Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023

- Ban chỉ đạo 138 tỉnh khuyến khích các huyện, thị xã, thành phố phối hợp tổ chức Lễ phát động Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023.

- Thời điểm tổ chức Lễ phát động Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS cần được thực hiện trước hoặc trong ngày mở đầu Tháng hành động (ngày 10/11/2023).

b) Lễ mít tinh và diễu hành quần chúng hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12

- Lễ mít tinh và diễu hành hưởng ứng Tháng hành động phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12 tùy theo điều kiện cụ thể của từng địa phương. Các cuộc mít tinh và diễu hành quần chúng nên được tổ chức vào thời điểm thuận lợi cho việc huy động cộng đồng tham gia. Ngoài Lễ mít tinh, có thể tổ chức các sự kiện phối hợp như diễu hành hoặc quần chúng đi bộ, đạp xe, chạy, trung bày, triển lãm, ca nhạc, biểu diễn kịch, truyền thông và chiếu phim lưu động hoặc tổ chức các sự kiện tặng quà cho người nhiễm và bị ảnh hưởng bởi HIV/AIDS...

- Ngoài mít tinh và diễu hành các địa phương, đơn vị có thể tổ chức các sự kiện thích hợp tại các trường học, khu công nghiệp và cộng đồng dân cư để huy động sự tham gia của toàn thể cộng đồng người dân tùy theo điều kiện cụ thể của từng địa phương, đơn vị.

c) Tổ chức các hoạt động truyền thông, vận động hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12

- Truyền thông đại chúng

+ Tổ chức sản xuất và phổ biến các tin, bài, chương trình, chuyên đề, chuyên mục, phóng sự, phim ngắn về phòng, chống HIV/AIDS ... trên Đài Phát thanh và truyền hình tỉnh và các huyện, thành phố, thị xã cũng như hệ thống truyền thanh xã, phường. Xây dựng chuyên trang, chuyên mục, đăng tải tin, bài viết... trên các báo in, báo điện tử của địa phương.

+ Sử dụng các trang thông tin điện tử của hệ thống ngành y tế và các cơ quan đơn vị như là một kênh thông tin chính thức cung cấp tin tức, kiến thức và tài liệu phục vụ cho hoạt động phòng chống HIV/AIDS.

- Truyền thông qua mạng xã hội:

+ Truyền thông trực tuyến qua mạng xã hội: Tăng cường truyền thông về phòng, chống HIV/AIDS trên hệ thống mạng xã hội như (Facebook, Zalo, TikTok, Youtube, Viber, Lotus...); tin nhắn điện thoại; các loại hình truyền thông trên nền tảng Internet; thông qua các thông điệp hiệu quả cao như: Infographic, videoclip, audioclip.

+ Tăng cường kết nối các trang mạng xã hội của địa phương với các trang mạng xã hội của Cục Phòng, chống HIV/AIDS như: Fanpage Phòng, chống HIV/AIDS Việt Nam...

- Truyền thông trực tiếp và truyền thông nhân sự kiện

+ Tổ chức truyền thông cá nhân và truyền thông nhóm về HIV/AIDS tại gia đình và cộng đồng. Lấy lực lượng y tế xã và thôn bản làm nòng cốt, định kỳ kiểm tra, giám sát kết quả và hiệu quả các hoạt động truyền thông.

+ Lòng ghép và đẩy mạnh truyền thông, tư vấn qua cơ sở cung cấp dịch vụ y tế nhất là các cơ sở cung cấp dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS.

- Cung cấp thông tin cho đội ngũ phóng viên, cán bộ truyền thông viết về HIV/AIDS

+ Cung cấp thông tin cho đội ngũ phóng viên viết về HIV/AIDS để định hướng và cung cấp thông tin thông qua tổ chức gặp mặt báo chí/hộp báo, giao ban, tập huấn, tổ chức đi thực địa hoặc gửi thông tin trực tiếp tới các phóng viên.

+ Tổ chức tập huấn nâng cao năng lực cho cán bộ làm công tác truyền thông y tế tại địa phương (chú ý tuyên xã và thôn bản).

+ Tập huấn truyền thông, cung cấp thông tin cho người phát ngôn và lãnh đạo đơn vị, cán bộ truyền thông các cấp, lưu ý cán bộ truyền thông trong các cơ sở khám chữa bệnh.

- Sản xuất và nhân bản tài liệu truyền thông

+ Sản xuất, nhân bản các tài liệu truyền thông dưới các hình thức thích hợp chuyển cho các cơ sở cung cấp dịch vụ, các tuyên truyền viên, cộng tác viên truyền thông phòng, chống HIV/AIDS để phân phối cho các đối tượng đích.

+ Xây dựng và phổ biến các thông điệp phòng, chống HIV/AIDS qua các phương tiện và tài liệu truyền thông khác: Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng rôn tại các địa điểm công cộng có đông người qua lại như các trục đường giao thông chính, các bến xe, công viên; cửa ngõ thành phố, xã phường, thôn, ấp, bản và công các cơ quan, đơn vị, trường học, bệnh viện; Phổ biến các ấn phẩm truyền thông phòng, chống HIV/AIDS khác như áp phích, tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng về phòng, chống HIV/AIDS.

4. Triển khai thực hiện các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS khác

- Giới thiệu, quảng bá rộng rãi về lợi ích của việc tiếp cận sớm các dịch vụ xét nghiệm HIV và tự xét nghiệm; chăm sóc, điều trị HIV/AIDS và giới thiệu chi tiết các cơ sở cung cấp các dịch vụ dự phòng, chăm sóc, điều trị HIV/AIDS sẵn có tại địa phương, đơn vị, bao gồm cả các dịch vụ chuyển tiếp, chuyển tuyến để mọi người dân, đặc biệt là những người dễ tổn thương, người nhiễm HIV và bệnh nhân AIDS dễ dàng tiếp cận và sử dụng.

- Cung cấp các dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS như xét nghiệm HIV; điểm cấp phát thuốc Methadone; điểm cấp phát thuốc ARV cũng như cung cấp các dịch vụ dự phòng trước phơi nhiễm HIV.

- Truyền thông vận động chống kỳ thị phân biệt đối xử với người nhiễm HIV nhất là với trẻ bị ảnh hưởng bởi HIV.

- Vận động các doanh nghiệp tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS cho người lao động; căn cứ tình hình thực tế để nghiên cứu, xem xét việc nhận người lao động là người nhiễm HIV, người sau cai, người đang được điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế; thực hiện các biện pháp truyền thông, phòng, chống lây nhiễm HIV theo hướng dẫn của các cơ quan y tế nhằm bảo đảm an toàn cho người lao động.

- Tổ chức các chương trình vận động các tổ chức, cá nhân và gia đình tích cực tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS, ủng hộ gây quỹ hỗ trợ người nhiễm HIV, mua thẻ bảo hiểm y tế cho người nhiễm HIV và tổ chức thăm hỏi người nhiễm hoặc nhóm người nhiễm HIV và bệnh nhân AIDS tại địa phương.

- Tăng cường các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS khu vực biên giới, vùng sâu, vùng xa.

- Kiện toàn, củng cố hệ thống chuyên tiếp, chuyên tuyến, đặc biệt là dịch vụ cung cấp các phương tiện dự phòng lây nhiễm HIV như bao cao su, chất bôi trơn, bơm kim tiêm sạch cho mọi người dân có nhu cầu tại cộng đồng.

- Rà soát, chấn chỉnh, giám sát hỗ trợ nhằm nâng cao chất lượng các dịch vụ, đảm bảo tính sẵn có, tính dễ tiếp cận của các dịch vụ dự phòng, chăm sóc và điều trị HIV/AIDS, đặc biệt là các dịch vụ can thiệp giảm thiểu tác hại dự phòng lây nhiễm HIV cũng như việc cung cấp các dịch vụ điều trị HIV/AIDS tại các cơ sở y tế.

- Vận động những người tiêu biểu, người có uy tín trong cộng đồng dân tộc thiểu số, tôn giáo, dòng họ (già làng, trưởng bản, chức sắc tôn giáo, trưởng họ, trưởng tộc...) tích cực tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS trong đồng bào vùng sâu, vùng xa.

- Vận động các tổ chức tôn giáo, các tổ chức xã hội dân sự khác và mạng lưới người nhiễm HIV tại địa phương tích cực tham gia và tổ chức các hoạt động nhân Tháng hành động.

- Tổ chức các đợt giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng chống HIV/AIDS các ngành, các địa phương, đơn vị.

IV. KINH PHÍ

- Nguồn kinh phí ngân sách nhà nước giao năm 2023 cho các cơ quan, đơn vị để thực hiện Kế hoạch.

- Các nguồn kinh phí hợp pháp khác.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Y tế (Cơ quan thường trực phòng chống HIV/AIDS)

- Phối hợp với các đơn vị truyền thông xây dựng phóng sự đưa tin các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS; đăng tải các thông tin hoạt động truyền thông diễn ra trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và ngày Thế giới phòng, chống AIDS (01/12). Xây dựng pano, áp phích, tờ rơi và các sản phẩm truyền thông khác để phục vụ tuyên truyền trong Tháng hành động.

- Phối hợp Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, các cơ quan chức năng tổ chức đưa tin các hoạt động diễn ra trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS (01/12). Các tin, bài cần được đăng tải cập nhật kịp thời trên hệ thống thông tin đại chúng đặc biệt là trong khoảng thời gian từ ngày 10/11/2023 đến ngày 10/12/2023.

- Làm đầu mối cung cấp các thông tin, tài liệu liên qua đến chuyên môn, kỹ thuật trong công tác phòng, chống HIV/AIDS và nội dung triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS. Phân công cán bộ xuống địa bàn huyện, thành phố, thị xã để theo dõi, giám sát, đánh giá các hoạt động diễn ra trong tháng chiến dịch và ngày lễ mít tinh, diễu hành.

- Phối hợp với các Ban, ngành đoàn thể địa phương tổ chức Lễ mít tinh, điều hành hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS.

- Tổ chức truyền thông lưu động phòng, chống HIV/AIDS bằng Loa phát thanh trên trục đường phố chính ở các huyện, thị xã, thành phố trên địa bàn toàn tỉnh.

- Theo dõi, giám sát, đánh giá các hoạt động, tổng hợp, báo cáo tình hình và kết quả tổ chức Tháng hành động của tỉnh cho Trưởng ban chỉ đạo tỉnh; UBND tỉnh; Cục Phòng, chống AIDS và Bộ Y tế vào **trước ngày 20/12/2023**.

2. Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch: Chỉ đạo, hướng dẫn các đơn vị trực thuộc Sở và Phòng Văn hoá - Thông tin các huyện, thành phố, thị xã treo băng rôn, khẩu hiệu, Pano, áp phích và tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ... có nội dung phù hợp với mục đích, yêu cầu của Tháng hành động.

3. Sở Thông tin và Truyền thông

- Chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan tổ chức các hoạt động tuyên truyền về phòng, chống HIV/AIDS trên các phương tiện thông tin đại chúng.

- Chỉ đạo các cơ quan báo chí, hệ thống truyền thanh cơ sở tăng cường thời lượng tuyên truyền về phòng, chống HIV/AIDS trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS.

4. Báo Hà Tĩnh, Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, Cổng Thông tin điện tử tỉnh: Phối hợp với Sở Y tế xây dựng phóng sự đưa tin các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS; đăng tải các thông tin, bài viết truyền thông diễn ra trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và ngày Thế giới phòng, chống AIDS (01/12).

5. Sở Giáo dục và Đào tạo

- Đẩy mạnh công tác phòng, chống kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV/AIDS tại cơ sở giáo dục trên địa bàn toàn tỉnh.

- Chỉ đạo các trường học tổ chức các buổi nói chuyện chuyên đề, các hoạt động ngoại khoá tuyên truyền, vận động học sinh tích cực tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS.

6. Công an tỉnh

- Tổ chức các hoạt động truyền thông phòng, chống HIV/AIDS lồng ghép phòng, chống ma túy cho cán bộ, chiến sĩ trong ngành.

- Chỉ đạo các đơn vị lực lượng công an tại địa bàn có các Cơ sở điều trị Methadon thường xuyên, kịp thời xử lý các vấn đề về an ninh, trật tự xã hội.

7. Sở Lao động - Thương binh và Xã hội

- Phối hợp với Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh tổ chức đào tạo, tập huấn về phòng, chống HIV/AIDS cho cán bộ làm công tác Lao động - Thương binh và Xã hội ở các huyện, thành phố, thị xã.

- Nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của Trung tâm Chữa bệnh - Giáo dục - Lao động xã hội tỉnh; thực hiện kế hoạch tiếp tục tổ chức cai nghiện tại gia đình,

cộng đồng và tại Trung tâm Chữa bệnh - Giáo dục - Lao động xã hội tỉnh theo hình thức bắt buộc và tự nguyện đã được UBND tỉnh phê duyệt.

8. Đề nghị Ủy ban MTTQ tỉnh và các tổ chức đoàn thể, hội cấp tỉnh

Căn cứ chức năng, nhiệm vụ của các tổ chức, đoàn thể, hội để chỉ đạo, hướng dẫn các địa phương, đơn vị huy động các thành viên, hội viên tích cực phối hợp tham gia các hoạt động hưởng ứng Tháng hành động phù hợp, thiết thực, hiệu quả.

9. Ban Chỉ đạo 138 các huyện, thành phố, thị xã

- Căn cứ Kế hoạch Tháng hành động của Ban Chỉ đạo 138 tỉnh và tình hình thực tế của địa phương, tham mưu xây dựng Kế hoạch và trình UBND huyện, thành phố, thị xã xem xét phê duyệt. Trong đó, yêu cầu các xã, phường, thị trấn trọng điểm, có nhiều người nhiễm HIV/AIDS hoặc có nguy cơ lây nhiễm HIV cao tổ chức Lễ mít tinh và điều hành quần chúng.

- Phân công các thành viên Ban Chỉ đạo trực tiếp chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức thực hiện và kiểm tra, giám sát các hoạt động Tháng hành động trên địa bàn.

- Huy động nhân lực, phương tiện và hỗ trợ kinh phí phục vụ các hoạt động triển khai Tháng hành động thiết thực, hiệu quả.

VI. CHẾ ĐỘ THÔNG TIN, BÁO CÁO

Kết thúc Tháng hành động, các sở, ngành, đơn vị được phân công nhiệm vụ tại Kế hoạch này, các cơ quan có thành viên tham gia Ban Chỉ đạo tỉnh và Ban Chỉ đạo các huyện, thành phố, thị xã báo cáo kết quả triển khai các hoạt động về Sở Y tế (qua Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh) theo biểu mẫu báo cáo tại Phụ lục 3 đính kèm **trước ngày 15/12/2023** bằng văn bản và file điện tử theo địa chỉ email: honam.ht@gmail.com để tổng hợp, báo cáo Bộ Y tế và UBND tỉnh theo quy định.

Giao Cơ quan thường trực phòng chống HIV/AIDS (Sở Y tế) theo dõi, hướng dẫn, đôn đốc các đơn vị, địa phương thực hiện kịp thời, hiệu quả; tổng hợp, báo cáo kết quả về Bộ Y tế và UBND tỉnh **trước ngày 20/12/2023**.

Trên đây là Kế hoạch triển khai Tháng hành động Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh. Đề nghị các địa phương, đơn vị xây dựng kế hoạch triển khai cụ thể, chỉ đạo tổ chức thực hiện và phân công giám sát các hoạt động của Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS phù hợp với chức năng, nhiệm vụ và điều kiện của địa phương, đơn vị; tổng hợp, báo cáo kết quả triển khai theo quy định./.

Nơi nhận:

- Bộ Y tế;
- Cục PC HIV/AIDS;
- Chủ tịch, các PCT UBND tỉnh;
- Ủy ban MTTQ tỉnh và các tổ chức ĐT, hội cấp tỉnh;
- Các sở, ban, ngành cấp tỉnh;
- UBND các huyện, thành phố, thị xã;
- Chánh VP, PCVP Trần Tuấn Nghĩa;
- Trung tâm CB-TH;
- Lưu: BCĐ, VX1.

} (để b/c)

**KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

**GIÁM ĐỐC SỞ Y TẾ
Nguyễn Minh Đức**

Phụ lục 1
GIẢI THÍCH CHỦ ĐỀ THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2023

(Kèm theo Kế hoạch số /KH-BCĐ ngày / /2023 của Ban Chỉ đạo 138 tỉnh)

“Cộng đồng sáng tạo – Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!”

1. Giải thích từ ngữ

Cộng đồng là những ai?

Cộng đồng cần được hiểu rộng, bao gồm các Bộ ngành, đoàn thể trung ương và địa phương, các đơn vị, doanh nghiệp tư nhân, các khu công nghiệp, các tổ chức cộng đồng, các cộng đồng đích: công nhân lao động, học sinh sinh viên, đặc biệt là các nhóm có hành vi nguy hiểm lây nhiễm HIV: Nam quan hệ tình dục đồng giới, người chuyển giới nữ, người nghiện chích ma túy, mại dâm, bạn tình của các nhóm trên.

Tại sao cần phải sáng tạo trong phòng, chống HIV/AIDS?

Sau 30 năm phòng, chống HIV/AIDS, có rất nhiều sáng kiến hay, mô hình hiệu quả đã được áp dụng trong truyền thông, giáo dục thay đổi hành vi, trong tiếp cận dịch vụ từ dự phòng lây nhiễm HIV, can thiệp giảm hại đến điều trị liên quan đến HIV/AIDS. Tuy nhiên, đến giai đoạn hiện nay, có những thay đổi về các yếu tố dịch tễ HIV/AIDS, nguồn lực phòng chống HIV/AIDS, hệ thống tổ chức cơ quan chuyên trách phòng, chống HIV/AIDS tuyến tỉnh, cùng với sự hiểu biết của người dân về HIV, sự chia sẻ đồng cảm với người nhiễm HIV và các quần thể đích được nâng lên trong sự phát triển chung của toàn xã hội thì công tác phòng, chống HIV/AIDS cũng cần có những cách tiếp cận mới, sáng tạo và phù hợp.

Chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030 là như thế nào?

Ngày 14/8/2020, Thủ tướng Chính phủ cũng đã phê duyệt Chiến lược Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS¹ cho giai đoạn tới trong đó có mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030. Việc xây dựng Chiến lược mới là yêu cầu cấp thiết để bảo đảm cụ thể hóa đầy đủ, kịp thời chủ trương, đường lối của Đảng về công tác phòng, chống HIV/AIDS và phù hợp với tình hình mới. Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương về tăng cường công tác bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân đã đặt ra mục tiêu vào năm 2030 Việt Nam về cơ bản chấm dứt dịch bệnh AIDS.

Chấm dứt dịch bệnh AIDS không có nghĩa là không còn người nhiễm HIV, không còn người tử vong do AIDS mà là khi đó AIDS không còn là vấn đề sức khỏe đáng lo ngại ở cộng đồng. Mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS là khi Việt Nam đạt được các tiêu chí sau:

- Số người nhiễm HIV được phát hiện mới đạt mức dưới 1.000 trường hợp/năm (Hiện nay >10.000 trường hợp/năm).
- Tỷ lệ người nhiễm HIV tử vong liên quan đến HIV/AIDS dưới 1,0/100.000 dân (Hiện nay, ước tính 3,5 người/100.000 dân).

¹ Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030 theo Quyết định số 1246/QĐ-TTG ngày 14/8/2020 của Thủ tướng Chính phủ.

- Tỷ lệ lây truyền HIV từ mẹ sang con xuống dưới 2% (Hiện nay 6%).

2. Tình hình dịch HIV tại Việt Nam

Theo số liệu 8 tháng đầu năm 2023 của Bộ Y tế, Việt Nam có khoảng 249.000 người nhiễm HIV, trong đó có khoảng 230.000 người nhiễm HIV đã được phát hiện và đang còn sống². Trong những năm qua, với những nỗ lực triển khai toàn diện và hiệu quả các giải pháp phòng, chống HIV/AIDS, Việt Nam đã giảm hơn 2/3 số người nhiễm mới và số người tử vong do HIV/AIDS so với 10 năm trước đây. Tỷ lệ nhiễm HIV giảm nhanh ở nhóm nghiện chích ma túy (từ 28,6% năm 2004 xuống 12,1% năm 2021) và phụ nữ bán dâm (từ 5,9% năm 2002 xuống 2,5% năm 2022)³; Việt Nam giữ vững mục tiêu không chế tỷ lệ người nhiễm HIV trong cộng đồng dân cư ở mức dưới 0,3% (hiện ước đạt 0,26%), giảm tác động của HIV/AIDS đối với sức khỏe và phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Tuy nhiên, đại dịch HIV/AIDS vẫn còn diễn biến phức tạp, nguy cơ quay trở lại còn cao. Số liệu giám sát cho thấy dịch HIV/AIDS có xu hướng gia tăng ở một số địa phương; tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm nghiện chích ma túy vẫn còn ở mức trên 12,1%⁴; đặc biệt, tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm nam quan hệ đồng tính (MSM) có xu hướng tăng rất nhanh trong những năm gần đây (từ 3,95% năm 2011, lên 5,1% năm 2015 và 12,5% năm 2022)⁵. Số MSM chiếm khoảng 42,3% trong số người nhiễm HIV được phát hiện 8 tháng đầu năm 2023⁶, chủ yếu ở độ tuổi trẻ từ 16-29 tuổi chiếm 41,7%, đặc biệt là công nhân các khu công nghiệp và học sinh, sinh viên (cá biệt có tỉnh chiếm đến 80% tổng số trường hợp nhiễm HIV được phát hiện)⁷.

Cũng trong số liệu giám sát phát hiện hàng năm, nhiễm HIV đang được trẻ hóa nhanh và đường lây chủ yếu qua quan hệ tình dục không an toàn, đặc biệt là quan hệ tình dục đồng giới nam. Nhóm tuổi 16-29 tăng nhanh trong số phát hiện mới, từ 4,0% năm 2012, đến 12,9% năm 2019 và 25,9% năm 2023⁸. Phân tích đường lây trong nhóm tuổi này cho thấy, 88,5% lây qua đường tình dục, đối tượng là nam quan hệ tình dục đồng giới chiếm 76,9%⁹ trong số những ca mới phát hiện trong độ tuổi này.

Theo số liệu tổng điều tra dân số năm 2021, tỷ lệ hiểu biết toàn diện về dự phòng lây nhiễm HIV ở nữ 15-24 tuổi chỉ chiếm 39,8%, ở nam độ tuổi này là 48,7%. Tỷ lệ có thái độ phân biệt đối xử với HIV ở nữ 15-24 tuổi là 36,6%, ở nam độ tuổi này là 39,7%. Ngay cả với các em có trình độ cao đẳng, đại học trở lên tỷ lệ hiểu biết toàn diện về dự phòng lây nhiễm HIV cũng chỉ đạt ở 39,8% đối với nữ, và 48,7% đối với nam¹⁰. Như vậy, nhóm tuổi này có kiến thức, thái độ rất hạn chế so với mục tiêu đặt ra chung của người dân Việt Nam 15-49 tuổi là 80% ở cả hai chỉ số trên.

3. Cộng đồng sáng tạo – Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030

Đứng trước tình hình dịch HIV/AIDS như phân tích ở trên, Bộ Y tế, Cơ quan thường trực Phòng, chống AIDS của Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS, ma túy,

² Báo cáo 8 tháng đầu năm 2023 về công tác phòng, chống HIV/AIDS của Cục Phòng, chống HIV/AIDS.

³ Báo cáo giám sát trọng điểm các năm: 2002, 2004, 2021, 2022.

⁴ Báo cáo giám sát trọng điểm năm 2021.

⁵ Báo cáo giám sát trọng điểm năm 2011, 2015, 2022.

⁶ Báo cáo giám sát phát hiện năm 2023.

⁷ Kết quả giám sát địa phương.

⁸ Kết quả giám sát phát hiện năm 2012, 2019, 2023.

⁹ Kết quả giám sát phát hiện năm 2023

¹⁰ Kết quả điều tra mục tiêu phát triển bền vững về trẻ em và phụ nữ Việt Nam năm 2020-2021.

maị dâm đã có những văn bản đề nghị Bộ Giáo dục – Đào tạo và Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đẩy mạnh phòng, chống HIV/AIDS ở trường học và các khu công nghiệp. Ngành y tế các tỉnh/thành phố tăng cường phối hợp với các tổ chức cộng đồng, các doanh nghiệp xã hội, y tế tư nhân trong việc tiếp cận quần thể đích để cung cấp dịch vụ từ dự phòng đến điều trị và chăm sóc toàn diện.

Đối với các trường đại học, trung học chuyên nghiệp: các hoạt động truyền thông tăng cường cung cấp thông tin về HIV/AIDS, giới tính, sức khỏe sinh sản, tình dục an toàn; tác hại của ma túy; cảnh báo nguy cơ lây nhiễm HIV ở giới trẻ thông qua các sự kiện truyền thông lớn và các buổi offline với quy mô vừa và nhỏ cần được triển khai thường xuyên hơn, đặc biệt ở các tỉnh, thành phố có tình hình dịch HIV/AIDS cao như: TP Hồ Chí Minh, Cần Thơ, Hải Phòng, Thái Nguyên, Đồng Nai, Bình Dương...

Đối với Ngành y tế và Liên đoàn lao động các tỉnh/ thành phố, đặc biệt ở các tỉnh/thành phố tập trung nhiều khu công nghiệp: cần có kế hoạch phối hợp triển khai các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS từ các hoạt động truyền thông và cung cấp dịch vụ dự phòng và xét nghiệm HIV cho công nhân, lao động nhằm bảo vệ sức khỏe và an toàn cho lực lượng lao động trước tác động của HIV/AIDS. Tăng cường các hoạt động truyền thông về phòng, chống HIV/AIDS trên các kênh thông tin, truyền thông của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam và các doanh nghiệp, tập trung vào một số nội dung: hiểu biết về HIV/AIDS và các biện pháp phòng tránh; tiếp cận và sử dụng các dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS; giảm kỳ thị và phân biệt đối xử đối với người nhiễm HIV... Tổ chức phân phát ấn phẩm truyền thông, các hội thảo, sự kiện và các hình thức truyền thông phù hợp khác về phòng, chống HIV/AIDS tại các công ty thuộc các khu công nghiệp có nhiều nam công nhân của một số tỉnh trọng điểm về HIV/AIDS, đặc biệt ở các khu công nghiệp lớn

Trong những năm qua, các tổ chức cộng đồng (gồm các thành viên thuộc mạng lưới, cộng đồng người nhiễm HIV, người có hành vi nguy cơ cao lây nhiễm HIV đã tự nguyện hợp lực với nhau thành các nhóm) đã tích cực và sáng tạo tổ chức các hoạt động truyền thông phòng, chống HIV/AIDS, triển khai các hoạt động can thiệp giảm tác hại, cung cấp các dịch vụ xét nghiệm không chuyên, cung cấp sinh phẩm tự xét nghiệm HIV, chuyển gửi người có hành vi nguy cơ cao đến cơ sở y tế nhận các dịch vụ HIV/AIDS như làm xét nghiệm khẳng định HIV, điều trị ARV, điều trị methadone, điều trị PREP. Các tổ chức cộng đồng có đã đóng góp phát hiện mới hơn 50% số người nhiễm HIV, giới thiệu phần lớn khách hàng nguy cơ cao tham gia điều trị dự phòng PREP, hỗ trợ chuyển gửi người nhiễm HIV đi điều trị sớm ARV và đặc biệt hỗ trợ tuân thủ điều trị tốt, cầu nối cơ bản giữa nhân viên y tế và bệnh nhân, đóng góp vào việc giảm kỳ thị phân biệt đối xử đối với người nhiễm HIV.

Các cơ sở y tế triển khai các hoạt động cung cấp dịch vụ dự phòng và điều trị HIV/AIDS đều có liên kết với các tổ chức cộng đồng, các doanh nghiệp xã hội, y tế tư nhân trong việc tiếp cận quần thể đích. Vai trò của đội ngũ này như cánh tay nối dài của các cơ sở y tế đặc biệt hiệu quả khi dịch HIV/AIDS tại Việt Nam đang tập trung chủ yếu ở các nhóm có hành vi nguy cơ như nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới, nghiện chích ma túy và maị dâm./.

Phụ lục 2
KHẨU HIỆU CỦA THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG AIDS NĂM 2023

(Kèm theo Kế hoạch số /KH-BCĐ ngày / / 2023 của Ban Chỉ đạo 138 tỉnh)

1. Cộng đồng sáng tạo - Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!
2. Tuổi trẻ sáng tạo - hành động vì một Việt Nam không còn AIDS!
3. Tuổi trẻ chung vai, vì ngày mai không còn HIV/AIDS!
4. Xét nghiệm là cách duy nhất để biết tình trạng nhiễm HIV của bạn!
5. Xét nghiệm HIV sớm là để bảo vệ chính mình và người thân!
6. Tuân thủ điều trị ARV để đạt được K=K!
7. Người có hành vi nguy cơ cao nên xét nghiệm HIV định kỳ 6 tháng 1 lần.
8. Điều trị ARV sớm giúp khỏe mạnh và giảm lây nhiễm HIV!
9. Tham gia bảo hiểm y tế là cách tốt nhất để người nhiễm HIV được điều trị HIV/AIDS liên tục suốt đời!
10. Phụ nữ mang thai cần xét nghiệm HIV để dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con!
11. Hãy sử dụng bao cao su để bảo vệ cho bạn và người thân!
12. Dùng riêng bơm kim tiêm sạch giúp phòng lây nhiễm HIV!
13. Dự phòng và điều trị HIV/AIDS – Không để ai bỏ lại phía sau!
14. PrEP giúp bạn dự phòng lây nhiễm HIV!
15. Không kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV/AIDS!
16. Nhiệt liệt hưởng ứng Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12/2023!
17. Nhiệt liệt hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023!

Phụ lục 3**MẪU BÁO CÁO KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THÁNG HÀNH ĐỘNG***(Kèm theo Kế hoạch số /KH-BCĐ ngày / / 2023 của Ban Chỉ đạo 138 tỉnh)***BÁO CÁO
KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, /CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2023**

Kính gửi: Trung tâm Kiểm soát bệnh tật.

I. Quản lý chỉ đạo:

Ban hành Văn bản chỉ đạo hướng dẫn triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS

+ Có + Không Cấp ban hành: - Ủy ban nhân dân tỉnh - Sở Y tế **II. Các hoạt động cụ thể****1. Các hoạt động tại tuyến tỉnh****1.1. Tổ chức mít tinh và diễu hành quần chúng**+ Mít tinh và diễu hành: Có Không

+ (Nếu có) Số người tham dự:.....

1.2. Tổ chức các hoạt động truyền thông trên các phương tiện truyền thông đại chúng

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh			
<i>Phim/ Phóng sự</i>			<i>Số lần phát sóng:</i>
<i>Spot cổ động</i>			<i>Số lần phát sóng:</i>
<i>Toạ đàm</i>			<i>Số lần phát sóng:</i>
Báo in, báo điện tử			Số tin, bài viết :
Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng rôn			Số cụm pano : Số khẩu hiệu, băng rôn:
Phân phát tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng, áp phích			Số tranh gấp, tờ rơi : Số áp phích : Số sách mỏng : Bản tin HIV: Tạp chí AIDS và cộng đồng:
Khác (ghi rõ):			

1.3. Tổ chức các hoạt động truyền thông truyền thông trực tiếp

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Tiếp cận với cá nhân, nhóm			Số lượt người:
Thăm gia đình			Số lần:
Tổ chức sinh hoạt của các câu lạc bộ phòng, chống HIV/AIDS, các nhóm tự lực, nhóm giáo dục đồng đẳng			Số lần:
Tuyên truyền lưu động, đội chiếu bóng lưu động			Số lần:
Tổ chức các cuộc thi phòng, chống HIV/AIDS			Số lần:
Khác (ghi rõ)			

1.4. Tổ chức các chuyến giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS

+ Có: + Không:

Nếu có ghi rõ: - Số lần:.....

- Thành phần tham gia: Ngành Y tế:

Liên ngành:

1.5. Tư vấn xét nghiệm HIV của toàn tỉnh trong Tháng hành động

TT	Danh mục	Số người được tư vấn trước xét nghiệm	Số người được xét nghiệm HIV		Số người nhận được kết quả xét nghiệm	
			Tổng	HIV (+)	Tổng	HIV (+)
1	Nghiện chích ma túy					
2	Phụ nữ bán dâm					
3	Nam có quan hệ tình dục với nam					
4	Vợ/chồng/ bạn tình của người nhiễm HIV					
5	Số phụ nữ mang thai được xét nghiệm HIV					
	5.1. Thời kỳ mang thai					
	5.2. Giai đoạn chuyển dạ, đẻ					
6	Bệnh nhân lao					
7	Các đối tượng khác					

2. Các hoạt động tại tuyến huyện

2.1. Tổ chức mít tinh và diễu hành quần chúng

- + Số huyện/thị có mít tinh và diễu hành:.....
- + Số người tham dự:.....

2.2. Tổ chức các hoạt động truyền thông trên các phương tiện truyền thông đại chúng

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Đài Phát thanh và Truyền hình huyện			
<i>Phim/ Phóng sự</i>			Số lần phát sóng:
<i>Spot cổ động</i>			Số lần phát sóng:
<i>Toạ đàm</i>			Số lần phát sóng:
Báo in, báo điện tử			Số tin, bài viết:
Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng rôn			Số cụm pano: Số khẩu hiệu, băng rôn:
Phân phát tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng, áp phích			Số tranh gấp, tờ rơi: Số áp phích: Số sách mỏng:
Khác (ghi rõ):			

2.3. Tổ chức các hoạt động truyền thông truyền thông trực tiếp

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Nói chuyện sức khỏe với với cá nhân/ nhóm			Số lần:
Thăm gia đình			Số lần:
Tổ chức sinh hoạt của các câu lạc bộ phòng, chống HIV/AIDS, các nhóm tự lực, nhóm giáo dục đồng đẳng			Số lần:
Tuyên truyền lưu động, đội chiếu bóng lưu động			Số lần:
Tổ chức các cuộc thi phòng, chống HIV/AIDS			Số lần:

2.4. Tổ chức các chuyến giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS

- + Có:
- + Không:
- + Nếu có ghi rõ: - Số lần:
- Thành phần tham gia: Ngành Y tế:
- Liên ngành:

2.5. Các hoạt động khác (ghi rõ)

3. Các hoạt động tại tuyến xã/phường/thị trấn

3.1. Tổ chức mít tinh và diễu hành quần chúng

+ Tổng số cuộc mít tinh tại xã phường:

+ Tổng số người tham dự: người

3.2. Các hoạt động khác:

III. Đánh giá chung

1. Thuận lợi

2. Khó khăn

IV. Đề xuất, khuyến nghị